

Activiteitenplan 2020

Transgender Netwerk Nederland

Inleiding

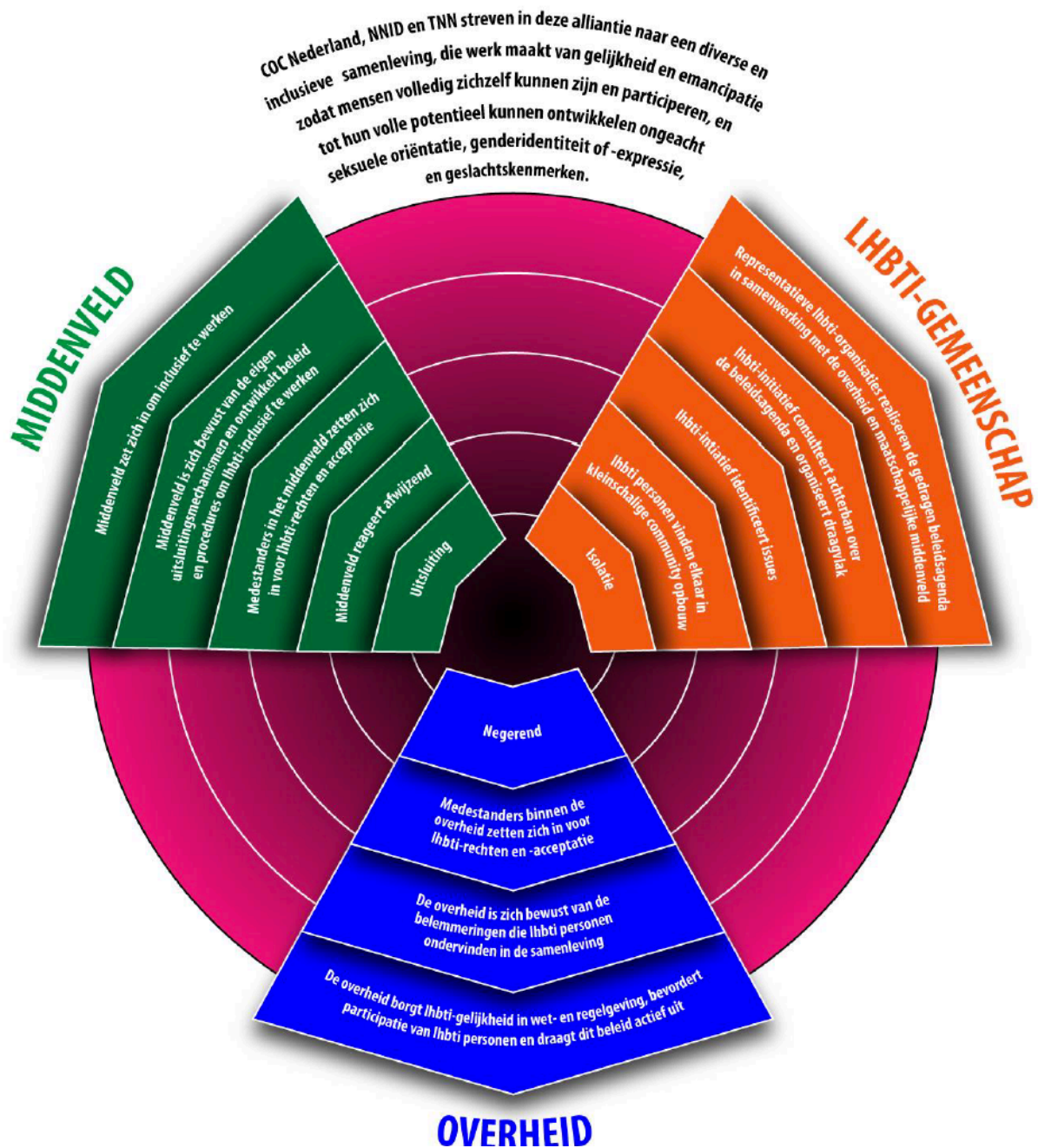
Dit is het activiteitenplan van Transgender Netwerk Nederland (afgekort TNN) voor 2020. TNN is de landelijke belangenorganisatie voor transgender personen in Nederland. TNN zet zich in voor een genderdiverse en inclusieve samenleving die werkt maakt van gelijkheid en emancipatie zodat transgender personen zichzelf kunnen zijn en participeren, en tot hun volle potentieel kunnen ontwikkelen. Om dit doel te bereiken richt TNN zich op het mobiliseren van de transgender gemeenschap, het mobiliseren van de overheid en het mobiliseren van het middenveld.

TNN werkt op deze drie, met elkaar samenhangende, assen via een verandertheorie (*Theory of Change*). Een verandertheorie legt uit *hoe* het uiteindelijke doel bereikt kan worden. Wat zijn de korte termijn doelen, welke interventies zijn daarvoor effectief, hoe hangen ze samen, op welke aannames berusten die interventies en hoe zijn ze onderbouwd. TNN heeft een gedeelde verandertheorie ontwikkeld met COC Nederland en NNID, de Nederlandse organisatie voor seksediversiteit. In 2017 heeft TNN een alliantie met COC Nederland en NNID gevormd en op basis van hun verandertheorie een instellingsubsidie aangevraagd voor 2018-2022.

In dit activiteitenplan wordt steeds de verbinding gemaakt met de verandertheorie en aangegeven hoe onze voorgenomen activiteiten passen binnen deze veranderingstheorie, en daarmee bijdragen aan het uiteindelijke doel: een samenleving waarin transgender personen zichzelf kunnen zijn en volledig kunnen participeren.

Onderhavig plan toont wat voor soort activiteiten we in de periode 2020 willen ondernemen. Onze inzet wordt altijd sterk beïnvloed door de actualiteit en wat TNN kan doen is ook afhankelijk van beschikbaarheid van vrijwilligers en partnerorganisaties. Inzet wordt dáár geleverd waar zich, binnen de soms trage processen van sociale verandering, daadwerkelijke kansen voordoen om verbetering te bewerkstelligen.

De verandertheorie

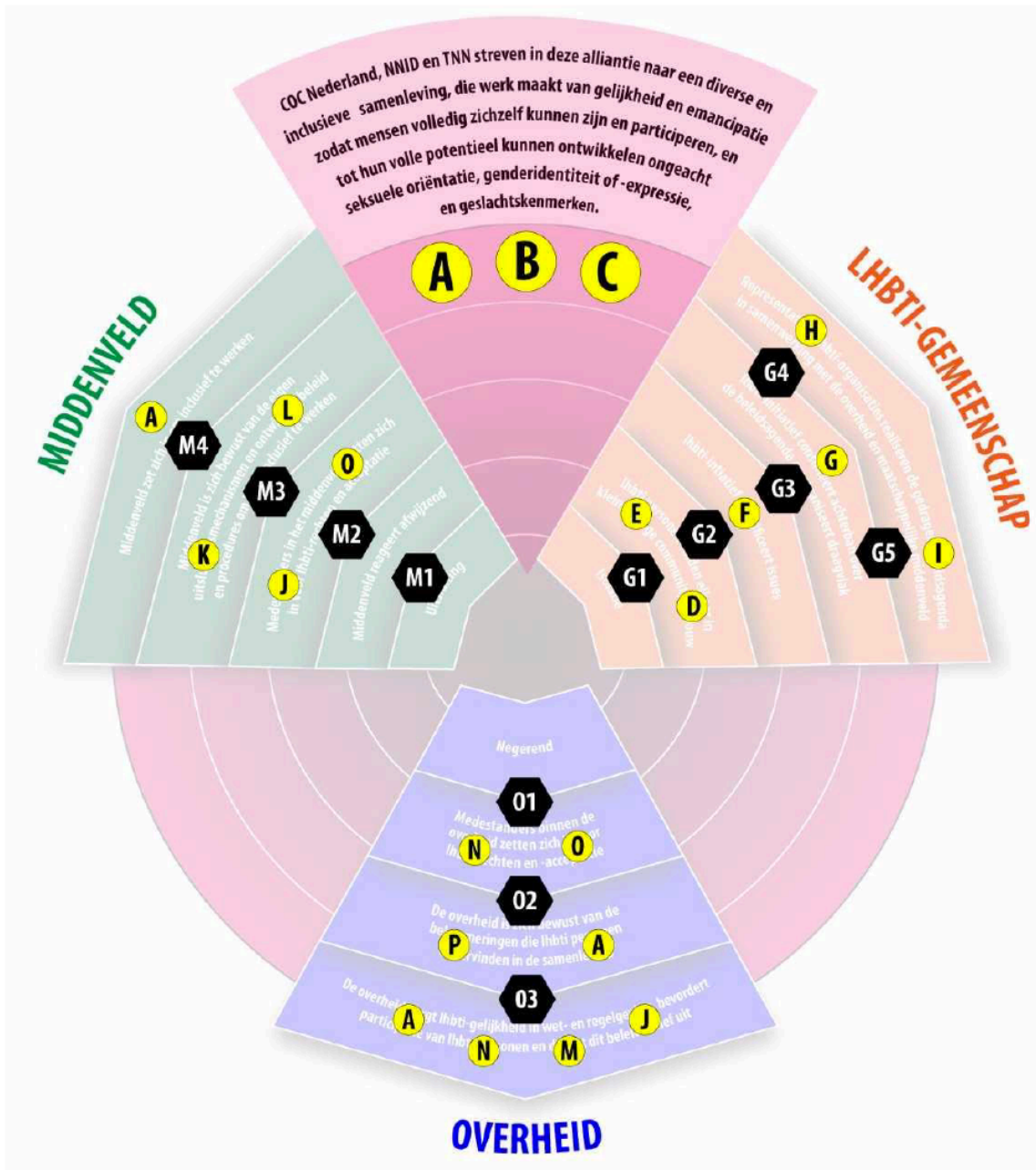
Dit is een visuele weergave van hoe TNN denkt de samenleving te veranderen, samen met NNID en COC Nederland. Wij onderscheiden drie doelen op middellangetermijn en drie strategieën om deze doelen te bereiken. De optimalisering langs de strategische assen (mobilisatie middenveld, mobilisatie overheid, mobilisatie gemeenschap) verloopt fluïde maar wordt voor de schematische weergave onderscheiden in fasen of kortetermijndoelen. De emancipatie van het individu is geen strategie maar wordt gedreven door vooruitgang op de drie assen. Individuen emanciperen zich immers zelf.

Relatieve progressie binnen de drie strategieën is aan elkaar verbonden, het is over het algemeen niet mogelijk op een van de drie assen meer dan een of twee stappen op de andere assen vooruit te lopen. Achteruitgang op een van de assen, brengt het risico van achteruitgang op de andere assen met zich mee. In de visuele weergave wordt nu uit gegaan van het meest negatieve startpunt in Nederland. Maar voor sommige groepen en op sommige thema's ligt ons startpunt dicht bij het doel.

Wij zetten op elke as interventies in om opeenvolgende korte termijn doelen te realiseren. Die interventies zijn gebaseerd op empirisch onderbouwde aannames.

De opeenvolgende interventies op een as vormen samen een strategie. Voorbeelden van interventies op de as middenveld en overheid zijn summier samengevat: onderzoeken & agenderen, informeren, consulteren en op de as van gemeenschap: faciliteren en versterken van initiatief en beschikbaar stellen van handvatten en kennis.

In onderstaande schematische weergave worden de interventies met een letter gevolgd door een nummer aangegeven en gepositioneerd op de veranderpaden (de letters in de cirkels zijn de aannames die achter de interventies en doelstellingen liggen).

In dit activiteitenplan zullen achter de voorgestelde activiteiten de interventienummers genoemd worden waar de activiteiten aan bij dragen of deel vanuit maken.

Agenderen, informeren en vertegenwoordigen

Signalen opvangen, problematiek onderbouwen & kennis ontsluiten

Om de emancipatie van transgender personen gericht te kunnen bevorderen en structureel op de agenda van overheid (O) en middenveld (M) te krijgen, te behouden en gedegen beleidsadviezen te kunnen geven, is de allereerste stap om een goed beeld te krijgen van de issues waarmee transgender personen in Nederland mee kampen.

Het wetenschappelijk onderzoek naar transgender personen en thema's is vrij recent in Nederland. Het Sociaal Cultureel Planbureau heeft enkele rapporten opgesteld (2017;2012) waarmee de leefsituatie van transgender personen in Nederland zijn geschetst. Om goed zicht te houden op de ontwikkeling van de leefsituatie van transgender personen is structureel onderzoek nodig dat de overheid kan faciliteren; door zowel algemene vragen rondom genderidentiteit en genderexpressie in grootschalige bevolkingsstudies op te (laten) nemen als door verdiepende studies naar transgenderonderwerpen mogelijk te maken. Ook is er nog weinig bekend over specifieke groepen transgender personen (bijvoorbeeld transgender sekswerkers), de omgeving van transgender personen en de werkzame interventies om de maatschappelijke positie en het welzijn te verbeteren.

Naast dit ontbreken van een goede onderzoeksinfrastructuur blijft er veel interesse in het onderwerp vanuit de wetenschap. Om deze interesses om te buigen in een meer waardevolle bijdrage aan opvulling van de vele lacunes van kennis over transgender thema's, werkt TNN samen met IHLIA en andere partners aan een onderzoeksprogramma. Tegelijkertijd initieert TNN ook zelf wetenschappelijk onderzoek door samen te werken met universiteiten en andere partners.

Om issues voor verder onderzoek te identificeren houdt TNN achterban bijeenkomsten (zie paragraaf netwerk en platform). Daarnaast voert TNN zelf gerichte korte surveys uit om ervaringen van trans personen op onderwerp op te halen (G4) en te gebruiken in agenderende adviesgesprekken met het middenveld (M1, M2, M3).

De vergaarde informatie zal gemakkelijk vindbaar en toegankelijk gemaakt worden via transgenderinfo als kennisportaal. Om transgender personen en hun naasten beter te bedienen en de doelmatigheid van het besteden van financiële middelen van beide organisaties te verhogen, wordt er een samenwerking gezocht met Transvisie in het bieden van een gedegen sociale kaart en mogelijk een informatiepunt voor achterban, naasten, professionals en beleidsmakers.

De informatie zal ook actief verspreid worden in persoonlijke communicatie, agenderende adviesgesprekken, rapporten, handvatten, tijdens voorlichtingsbijeenkomsten, via de media en partnerorganisaties, met bijeenkomsten, via social media en e-learnings (M2, M3, O2, O3)

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd uit de instellingsubsidie, behalve anders vermeld:

- TNN's onderzoek 'overall op je hoede' en de cijfers van het SCP over het geweld dat transgender volwassenen en jongeren thuis meemaken geven aanleiding voor vervolgonderzoek om zo de juiste interventie te kunnen ontwikkelen. In 2019 zijn de eerste voorlichtingen gegeven en gesprekken gevoerd met veilig thuis, opvanginstellingen, slachtofferhulp, enkele gemeentes en het ministerie van VWS. In 2020 zal er verder ingezet worden op de noodzakelijke verkenning van dit thema en ontwikkeling van een aanpak tegen ondersignalering met betrokken instanties, partners en overheid.
- In 2020 wordt de samenwerking met de onderzoekers van de Universiteit Leiden (Workplace Pride leerstoel) en de universiteit Maastricht gecontinueerd op het gebied van de arbeidsmarkt en seksregistratie en met Metamedica (VumC) voor het onderzoek naar transgender ouderen. Ook is er een blijvende samenwerking met verschillende faculteiten van Universiteit Utrecht en Universiteit voor Humanistiek in de vorm van stagiaires en scriptiestudenten. Samen met IHLIA zal er gezocht worden naar een stagiaires om de jonge geschiedenis van de transgender beweging in kaart te brengen.
- In 2020 zal er een nieuwe (herhaal) survey volgens afspraak met Schiphol plaatsvinden over de ervaringen van transgender personen met beveiligingspersoneel op Nederlandse vliegvelden.

- Begin 2020 wordt een factsheet gepubliceerd over transgender ouderen.
- Transgenderinfo wordt als kennisportal verder ontwikkeld, zodat het online thematisch en op meerdere niveaus kennis aan biedt en blijft aanbieden vóór en over transgender personen en kwesties. Samen met partnerorganisatie Transvisie zal er een uitgebreide en door beroepsverenigingen gevalideerde sociale kaart verschijnen met daarop alle gegevens over medische en psychologische transgenderzorg, juridische hulp, ontmoetingsmogelijkheden, coaching en styling. De kaart zal zowel dienen als instrument voor hulpverleners (met name huisartsen) als voor transgender personen en hun naasten. (G2/M3/M4).
- De verzamelde kennis wordt actief verspreid (verzending van publicaties, social media, google ads, adviesgesprekken, persoonlijke communicatie overheid en middenveld, voorlichtingsbijeenkomsten, via partnerorganisaties en de pers). Om jongeren meer te bereiken wordt er ook ingezet op instagram.
- TNN is telefonisch en via e-mail een vraagbaak voor iedereen die op zoek is naar informatie en doorverwijzing (M3/M4/O3/G2). Door mogelijk samen te werken met Transvisie in één informatiepunt zal de dienstverlening aan transgender personen en hun naasten, en aan professionals en beleidsmakers betrokken bij transgender thema's, geoptimaliseerd worden.
- TNN ontwikkelt handvatten naar aanleiding van terugkerende vragen in de samenleving (meestal van gemeentes en politici). Zo werkt ze mee aan de toolkit seksregistratie van de overheid. In 2020 wordt hiernaast ingezet op de ontwikkeling en implementatie voor voorlichtingsmateriaal voor scholen om transgender jongeren beter te ondersteunen en andere mogelijkheden om transgender jongeren gericht te ondersteunen (chatfunctie/training ervaringsdeskundigen), indien voor dat laatste de financiering rond is.

Dit draagt bij aan het volgende:

- Transgender personen identificeren de issues, en het mandaat voor TNN's beleidsagenda neemt toe vanwege de onderbouwing van gesignaleerde problematiek met polls en onderzoek (G2, G4)
- Middenveld is geïnformeerd over de issues die transgender personen meemaken en de overtredingen van rechten van transgender personen. Het aantal medestanders is gegroeid en de bewustwording van de issues toegenomen. (M2, O1, O2)
- De bewustwording over de mogelijke oplossingen van de issues van transgender personen is toegenomen (M2, O1, O2)

Beleidsbeïnvloeding

De overheid heeft de mogelijkheid om met een krachtig emancipatiebeleid de gelijkheid van transgender personen te bevorderen. Mobilisatie van de overheid is noodzakelijk (maar niet voldoende) om sociale verandering te bewerkstelligen. In 2020 zet TNN in op het in orde brengen van de wetgeving en spreekt ze met politieke partijen over thema's voor hun verkiezingsprogramma's. Kernpunten in de nationale politieke lobby van TNN zijn: de wet bevestiging van geslacht (transwet), een effectieve aanpak tegen anti-lhbt geweld, de terugdringing van seksregistratie, het genderneutraal formuleren van nieuwe wetgeving, de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de transgenderzorg, het door overheid betaald transitieverlof en de veiligheid en positie van transgender jongeren op school.

Hiervoor werkt TNN intensief samen met COC Nederland en NNID en, op het gebied van transitiegerelateerde zorg, met Transvisie. Ook de media, het internationale netwerk (bijvoorbeeld wat betreft wederzijdse erkenning wijziging van geslacht) en instanties die zich sterk maken voor de eerbiediging van mensenrechten (College van de Rechten van de Mens, Nationale Ombudsman) kunnen bondgenoten zijn om de druk op te voeren.

Samen met lokale transgender initiatieven onderhoudt TNN in 2020 contact met lagere overheden om transgender temas op de agenda te houden, best practices op te halen en te verspreiden.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd uit de instellingsubsidie:

- Relatiebeheer politici en overheden. TNN geeft gevraagd en ongevraagd advies.
- Onderhoud contacten met gemeentes en inventariseert best practices, samen met lokale transgender initiatieven

- TNN geeft beleidsaanbevelingen voor overheid, gebaseerd op internationaal recht, wetenschappelijk onderzoek en eigen dataverzameling (polls, surveys en ervaringsverhalen) (O₂, O₃, G₄, M₃, M₄)
- TNN zoekt de pers of instanties op wanneer er druk van buiten nodig is in het pleidooi voor krachtig emancipatiebeleid en wet en regelgeving die discriminatie bestrijdt.
- TNN blijft inzetten op het draagvlak voor het verzekerd recht op transitieverlof bij de politiek en via grote werkgevers.
- TNN zet zich in op Europese wederzijdse erkenning van papieren geslachtswijziging.

Dat draagt bij aan:

- Overheden zijn geïnformeerd over de issues die transgender personen meemaken en de overtredingen van rechten van transgender personen. Het aantal medestanders binnen de overheid is gegroeid en de bewustwording van de issues en van mogelijke oplossingen is toegenomen. (O₁, O₂)
- Toename van inclusieve wet- en regelgeving dat transgender discriminatie bestrijdt.
- De transgender gemeenschap groeit in netwerk van personen binnen overheden die betrokken zijn bij het opstellen en uitvoeren van transgendervriendelijk en transgenderinclusief beleid. (O₃)

Prioriteit: Media

Media zijn belangrijke bondgenoten in het verspreiden van kennis en agenderen van issues bij zowel middenveld (M₂) als overheid (O₁). Zichtbaarheid van transgender personen en onderwerpen is de laatste jaren enorm gestegen in media en dat is meestal goed nieuws. De meeste berichtgeving bevestigt de sociale norm dat in Nederland transgender personen geaccepteerd worden. Ook dragen verhalen van de leefsituatie van transgender personen in de media bij aan empathie voor trans personen in de samenleving. Maar er is ook een keerzijde. In de berichtgeving worden nog met enige regelmaat vooroordelen over trans personen bevestigd, worden er verkeerde cijfers of definities gebruikt, worden er kwetsbare uitspraken gedaan en wordt iemands genderidentiteit niet als leidend genomen.

Ook zijn media vaak eenzijdig in hun aandacht voor lichamelijke transitie en hun aandacht voor het succesverhaal. 31 % van de personen die mee deed aan een inventarisatie van TNN over mediazichtbaarheid (n=64) gaf aan dat weergave van trans personen in de media leidde tot negatieve reactie van hun directe omgeving. Niet alleen is de media van belang voor de sociale acceptatie, ook de eigen acceptatie kan hiermee bevorderd worden. Maar 4% gaf aan dat de wijze van zichtbaarheid in media hen koud liet.

In 2019 was TNN begonnen met trans in beeld, een project waarmee we redacties in contact zetten met transgender personen (en andersom) om hen andere perspectieven aan te reiken (www.transinbeeld.nl). Hieruit volgt een lopend contact met een aantal redacties en ervaren en getrainde transgender personen die in gesprek met redactie over beeldvorming willen blijven gaan. In 2020 zal deze bijeenkomsten tussen redacties en transgender personen aangeboden blijven aan verschillende redacties. In het najaar van 2019, is de eerste mediamonitor verschenen over de berichtgeving van transgender themas in het jaar 2018. In 2020 zal een nieuwe monitor verschijnen waarin ook mediamakers zelf aan het woord komen. Hiermee willen we transgender beeldvorming tegelijkertijd monitoren en blijvend op de agenda houden.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd uit instellingsubsidie

- Jaarlijks een mediamonitor in samenwerking met (studenten van) hogescholen van journalistiek en/of genderstudies.
- Bijhouden van trans in beeld en bestaande contacten met redacties en transgender personen onderhouden.

Dat leidt tot:

- toename van bewustwording onder mediaprofessionals over correcte berichtgeving transgender personen en zaken (M₃)
- TNN heeft meer bondgenoten onder mediaprofessionals gevonden in hun streven naar gelijke rechten (M₂)

Netwerk en platform

Versterking lokale infrastructuur transgender gemeenschap

Gebrek aan sociale steun, negatieve opvattingen over het eigen trans zijn en weinig weerbaarheid komen in het laatste SCP onderzoek, *Transgender personen in Nederland*, naar voren als drie belemmerende factoren op individueel niveau voor het welzijn en participatie van transgender personen in Nederland. Een functionerende transgender gemeenschap is hiervoor van belang, al is het alleen maar om ontmoeting te faciliteren.

Om tot gedragen belangenbehartiging te komen is het onmisbaar dat transgender personen bij elkaar komen in kleinschalige community opbouw, om daar issues te identificeren en zich met elkaar te verbinden. (G1-G3).

TNN heeft in 2019 stappen ondernomen om transgender groepen en beginnende initiatieven samen te brengen voor uitwisseling, signalen op te halen, behoeftes aan ondersteuning te inventariseren en deze te bieden. Zo heeft TNN een klankbordgroep met transgendergroepen uit Zwolle, Utrecht en Rotterdam, en de biculturele transgendergroep Transunited. Met die klankbordgroep werken we nauw samen hoe we samen sterker kunnen worden in het werk wat we doen voor de transgender emancipatie. Het eerste brainstormevent Trans in Actie was in 2019 een succes, waar verschillende (qua ervaring, focus en locatie) groepen en initiatieven aan mee deden en draagvlak werd gecreëerd voor een continue uitwisseling middels online communicatiesysteem. Samenwerken aan projecten, zoals de circulerende expositie Trans in Amsterdam of deelname aan prides, zorgen ervoor dat de neuzen binnen de beweging meer op een kant gaan staan en er waardering is voor elkaars rollen binnen de beweging. Kortom, prides zijn naast agenderende kracht op het grote publiek vooral van groot belang voor de gemeenschapsopbouw.

In samenwerking met ketenpartners zet TNN zich hiernaast actief in om meer contact te hebben met transgender sekswerkers, door de pilot van de transgender sekswerkersklankbordgroep in de gemeente Amsterdam, uit te breiden tot een inloopspreekuur bij het gezondheidsinformatiecentrum Spot 46 in de regio Haaglanden.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd met instellingssubsidie

- Twee tot drie keer per jaar een Trans in actie brainstorm: open voor alle trans personen die iets voor de gemeenschap (voornemens zijn te) ondernemen.
- Maandelijks contact met de klankbordgropleden van Trans in Actie.
- Deskundigheidsbevordering transambassadeurs en transgender groepen door bieden van inhoudelijke themabijeenkomsten en workshops omtrent vrijwilligersmanagement, suïcidepreventie, fondsenwerving en effectieve voorlichting
- Onderhoud online platform transgenderinfo, sociale kaart op transgenderinfo en een intern communicatiesysteem om onderling informatie te delen.
- Intensivering inzet relaties met trans sekswerkers door klankbordgroep in Amsterdam en een pilot inloopspreekuur voor transgender sekswerkers in Den Haag. Indien externe financiering doorzet, grotere uitrol inloopspreekuren en actief veldwerk.
- Wekelijks laagdrempelig inloopspreekuur van TNN in het T-huis in Amsterdam.
- Een actieve bijdrage door kantoor, bestuur en ambassadeurs bij de prides. Elk jaar zal TNN besluiten om in een wisselende regio een grotere bijdrage in tijd leveren, zoals bijvoorbeeld het mogelijk maken van de boot. In 2019 was dat de boot op de canalpride in Amsterdam, In 2020 wordt ingezet op een boot in Utrecht.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd door (geoordeelde) donaties

- Financiële ondersteuning van lokale initiatieven gericht op vergroten van zichtbaarheid van transgender personen in de samenleving. Hier is het Corine van Dun fonds voor opgericht, waar lokale trans personen en groepen aanvragen kunnen indienen.

Dit draagt bij aan:

- Transgender personen vinden elkaar meer in community opbouw en identificeren de issues (G1-G2)

- Het mandaat voor TNN's beleidsagenda neemt toe vanwege de onderbouwing en discussie van gesignaleerde problematiek met bijeenkomsten (G4)
- De transgender gemeenschap groeit in netwerk van personen binnen overheden die betrokken zijn bij het opstellen en uitvoeren van transgendervriendelijk en transgenderinclusief beleid. (O3)
- Trans sekswerkers vinden elkaar in kleinschalig community opbouw en identificeert issues (G1, G2)
- Transgendergemeenschap agendeert de uitsluitingsmechanismen in samenleving en middenveld op lokaal niveau (M1-M2)

Ondersteunen en begeleiden

Prioriteit: Jongeren en onderwijs

Het gaat niet goed met transgender jongeren. Zo hebben ze een veel lager zelfbeeld dan cisgender leeftijdsgenoten, meer psychische problemen en zijn ze vaker onveilig thuis en op school. (Scholte 2016, LHBT monitor 2018). Op het gebied van jongeren en onderwijs werkt TNN ook nauw samen met het COC Nederland die de aanjager is van de kwaliteitstandaard voor de kerndoelen seksuele en genderdiversiteit op school, en de Gender Sexuality Alliances coördineert.

Voorgestelde activiteiten:

- Elk jaar wordt het hoger en beroepsonderwijs opnieuw benaderd met de verspreiding van de handvatten 'transgendervriendelijk onderwijs'.
- Train de trainers: meerdere transgender personen verzorgen voorlichtingen op scholen en instanties, van wisselende kwaliteit. TNN onderhoudt een sprekerslijst en ondersteunt hen met een toolkit en mogelijkheid tot intervisie, met tips en tools over voorlichting (deels overlap, met netwerk & platform).
- Lopend contact met School en veiligheid en NVS-NVL om aandacht voor transgender thema's beter in te bedden in hun programma's en materiaal aan decanen, leerlingbegeleiders, mentoren en zorgcoördinatoren.
- TNN zit in het netwerk Studentenwelzijn van Handicap & Studie om transgenderthematiek bij vertrouwenspersonen en decanen in hoger onderwijs te agenderen
- Voorlichtingsmateriaal voor scholen ontwikkelen en verspreiden, zie ook de voorgenomen activiteit bij doelstelling handvatten ontwikkelen bij Informeren en Agenderen.
- In 2020 zullen 70 klassen, ca. 1800 cisgender leerlingen op middelbare scholen verspreid over het land zich leren te verplaatsen in transgender personen middels een hiervoor door TNN, Transketeers en GSA's ontwikkelde Virtual Reality Transgender Experience begeleid door GSA-leerlingen ondersteund door GSACoördinatoren van het COC en voorlichters.

Dat draagt bij aan:

- Een toename van transgendervriendelijkheid in jongerenorganisaties en scholen waardoor transgender jongeren elkaar vinden in communityopbouw en issues identificeert (G1, G2)
- Scholen (docenten, leerlingen, vertrouwenspersonen en leiding) zijn geïnformeerd over de issues waarmee transgender jongeren te maken hebben (M2)
- Scholen zijn zich bewust van de eigen uitsluitingsmechanismen en ontwikkelen beleid en procedures om transgender inclusief te zijn. (M3)

Prioriteit: Veiligheid

Met de organisatie van de transgendergedenkdag vraagt TNN jaarlijks aandacht voor de slachtoffers van transfobie wereldwijd. In de week van de herdenking zet TNN zich in om meer aandacht te krijgen voor discriminatie, uitsluiting en geweld van transgender personen in Nederland door naast het (mede-)organiseren van een nationale herdenking, in te zetten op lokale events, (social) media aandacht van partners en gemeentes, en zichtbaarheid in de openbare ruimte. Daarvoor werkt TNN samen met lokale partners en Trans United Nederland/Europe, het netwerk van biculturele transgender personen.

TNN blijft de cijfers monitoren van meldingen van geweld en discriminatie op grond van genderidentiteit bij de politie en ADV's. Ook onderhoudt TNN zelf een meldpunt en volgt het meldingen om eventueel ook bij klachten bij instanties (bijvoorbeeld politie) in te kunnen grijpen. TNN is een erkende partner in het antidiscriminatieveld en adviseert ADV's en de Nationale Politie in bijvoorbeeld registratie van discriminatie en zoekvragen. Samen met de Nationale Politie werkt TNN samen om de transgendersensitiviteit van de politie te bevorderen via het opleidingsaanbod van politieacademie en via interventies op korpsniveau (M3/M4).

Tegelijkertijd zet TNN zich in om de meldings- en aangiftebereidheid van de eigen achterban te vergroten en genereert het meer bekendheid voor ADV's, MIND en het eigen meldpunt bij achterban en minder gemakkelijke

bereikbare groepen als trans vluchtelingen en trans sekswerkers. Dit heeft als doel niet alleen om individuele transgender personen beter te helpen en te begeleiden, de lijnen met de politie en OM bijvoorbeeld zijn kort, maar ook casussen op te halen van misstanden die op politiek niveau, via media, of bijvoorbeeld via het College voor de rechten van de mens geagendeerd worden. (M2, O1).

Niet alleen de geweldsdelicten hebben een negatieve invloed op het dagelijks leven van transgender personen, ook het hoge gevoel van onveiligheid en angst voor slachtofferschap bij transgender personen. TNN zet zich in voor meer preventieve en strafrechtelijke interventies, maar daarnaast wil ze ook transgender personen op dit moment helpen door hen mentale, fysieke en sociale vaardigheden en strategieën te geven die zij nodig hebben om het gevoel van machteloosheid te verminderen, controle te houden over hun eigen situatie en hun eigen veiligheid te organiseren. In het aanbieden van deze trainingenreeks werkt zij samen met LHBTI sportvereniging Tijgertje en de joodse organisaties CIDI en JMW en per provincie met gemeentes en lokale partners van minderheidsgroepen die vergelijkbare ervaringen hebben.

Veiligheid is een van de kernthema's in het agenderen en informeren van overheid. TNN dringt bij de overheid aan op het creëren van veilige transgendersensitieve noodopvang voor transgender personen, daarnaast vraagt het om maatregelen tegen discriminatie, beledigingen en geweld van transgender personen (O3). Een aanpassing van de Awgb om ongelijke behandeling op basis van genderidentiteit en genderexpressie expliciet te verbieden is de eerste stap, maar ook het Nederlandse strafrecht kent nog lacunes in het beschermen van transgender personen tegen discriminatie. Daarnaast speelt veel geweld tegen transgender personen ook in de privésfeer af, zoals het onderzoek 'overall op je hoede' liet zien en de cijfers van het SCP over het geweld dat jongeren meemaken thuis. In 2019 is TNN begonnen met de agendering van dit geweld bij verschillende afdelingen bij veilig thuis, slachtofferhulp, opvanginstellingen, antidiscriminatievoorzieningen, ministerie van het VWS, politie en lokale transgender groepen. Dit heeft geresulteerd in een aantal uitnodigingen voor voorlichting bij Veilig Thuis, die in 2020 verder uitgerold zal worden. In 2020 zal er ook ingezet worden op erkenning van transgender personen als kwetsbare groep in bestaande overheidsprogramma's tegen geweld en op het ontwikkelen van goede interventies voor vroege signalering.

Een discrepantie tussen het geslacht op ID-bewijzen en het uiterlijk van de persoon, kan leiden tot discriminatie en onveilige situaties. De overheid zou hieraan wat kunnen doen, door verdere inperking van seksregistratie en het vergemakkelijken van het wijzigen van het geregistreerde geslacht. Wij continueren het overleg met landelijke en lokale overheid over seksregistratie en de wet bevestiging van geslacht (transgenderwet) (O3). Bovendien wordt het met kleine wijzigingen in het dagelijks leven - een wc voor iedereen, variëteit in aanspreekvormen en uitvragen van geslacht – in de maatschappij zichtbaarder dat man-vrouw een spectrum is. Dat bevordert de veiligheid van transgender personen. Wij informeren en adviseren ook het middenveld (M4) op dit thema en agenderen deze kwesties verder via medestanders en media (M2), zoals reeds beschreven is bij de voorgestelde activiteiten in het hoofdstuk agenderen, informeren en vertegenwoordigen. Ondertussen steunen wij transgender personen ook met de uitgave van de genderidentiteitskaart.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd met de instellingssubsidie:

- Deelname landelijk overleg antidiscriminatie met LECD, Nationale Politie, College rechten van de mens, MIND en antidiscriminatiebureaus als Radar. (M3)
- Doorlopende campagne meldingsbereidheid achterban met publicaties ook gericht op sekswerkers en vluchtelingen, monitoring meldingen en deelname synthese-rapport discriminatie (O1, G4)
- Afhandeling, opvolging van individuele discriminatiemeldingen. Monitoring van alle meldingen bij TNN, ADV, MIND en politie.
- Opvolging implementatie van de videoproductie van TNN in samenwerking met de Nationale Politie voor bewustwording op korpsniveau en in de politieacademie die in najaar 2019 gelanceerd is. Mogelijk vervolg bij Marechaussee en Defensie. (M3/M4)
- Aandacht voor geweld in privésfeer op website en in lokale bijeenkomsten binnen de transgender gemeenschap. (Zie ook agenderen en informeren)
- Offline en online aandacht voor geweld tegen transgender personen op Transgender Gedenkdag
- Uitgave genderidentiteitskaart
- Het (door)ontwikkelen en aanbieden van een trainingreeks in alle Nederlandse provincies zodat de deelnemers (uit kwetsbare minderheidsgroepen) meer controle krijgen en gevoel van machteloosheid vermindert.

Dat draagt bij aan:

- Toename van transgendersensitiviteit bij politie (M₃)
- Inzicht in geweld en discriminatie tegen transgender personen voor beleid, waardoor meer medestanders gevonden worden en bewust zijn van de belemmeringen die transgender personen ondervinden (O₁/O₃)
- Inzicht in (omgang met) geweld tegen transgender personen in privé sfeer bij instanties, professionals en de transgendergemeenschap, waardoor vroegsignalering toeneemt (M₃/G₂)
- Een toename van de sociale veiligheid van transgender personen door (onder andere) de weerbaarheidstrainingen en een groeiende community op dit onderwerp (G₁/G₂)

Prioriteit: Arbeid

De sociaaleconomische positie van transgender personen in Nederland blijft zeer kwetsbaar uit de cijfers van het CBS. Uit onderzoek blijkt dat arbeidsmarktdiscriminatie een belangrijke rol speelt bij de beperkte arbeidsparticipatie van transgender personen. Werkgevers nemen volgens Belgisch onderzoek transgender personen minder snel aan vanwege de angst voor het ziekteverzuim. Het door TNN voorgestelde verzekerd recht op verlof voor transitie is dan ook een belangrijk instrument om de arbeidsmarktdiscriminatie te verminderen en participatie te verhogen. Ook de huidige stand van zaken in de transgenderzorg zorg voor obstakels voor transgender personen op de arbeidsmarkt. In 2020 blijft TNN de overheid vragen die maatregelen te nemen om de arbeidsparticipatie van transgender personen verder te stimuleren, in wet- en regelgeving en in beleid. (O₃)

Maar ook werkgevers zijn onmisbaar om de arbeidsmarktdiscriminatie te verminderen en arbeidsuitval van transgender personen te voorkomen. Met de Verklaring van Dordrecht heeft TNN meerdere werkgevers gecommiteerd en verzamelt zij, via doorlopende evaluaties, expertice en best practices bij de werkgevers over transgenderinclusief werkgeverschap en werkende interventies (M₄). Ook met de prijsuitreiking van de transzoen weet TNN aandacht voor positieve voorbeelden te genereren en meer medestanders te vinden om transgenderinclusiviteit blijvend te agenderen (M₂/M₃). Ook los van de verklaring, zullen wij samen met sociale partners als FNV en partners als Work Place Pride en Diversiteit in bedrijf werkgevers blijven ondersteunen en adviseren in het bevorderen van transgenderinclusief beleid (M₂, M₄).

Ook transgender personen zelf kunnen een steuntje in de rug gebruiken bij het zoeken naar werk, re-integratie, onzekerheden binnen werk en conflicthantering op het werk. In 2020 reserveert TNN een deel van het budget om gespecialiseerde coaching mogelijk te maken, waar gemeentes zelf nog niet die verantwoordelijkheid op zich nemen, iemand het niet zelf kan betalen en uww of werkgever dit zelf niet kan regelen. In de gesprekken met gemeentes zal TNN ook de noodzaak van gespecialiseerde coaching blijven agenderen.

Voorgestelde activiteiten, die met instellingsubsidie worden gefinancierd:

- Jaarlijkse evaluatiegesprekken (op basis van survey) met de werkgevers die de Verklaring van Dordrecht hebben getekend. Contact houden met grote werkgevers over hun beleid en interventies. (M₄)
Samenwerking met sociale partners en gemeentes die getekend hebben om tot een structurele aanpak te komen om zo arbeidsmarktdiscriminatie en arbeidsuitval te voorkomen (M₄/O₃)
- Agenderende adviesgesprekken met werkgevers m.b.v. de Verklaring van Dordrecht (dat kan leiden tot ondertekening) (M₂-M₃-M₄)
- Samenwerken met recruitmentbureaus die zich richten op diversity en inclusion en social return
- Maximaal drie uitreikingen van de transzoen award per jaar (M₃)
- In 2020 wil TNN transgender specifieke coaching aanbieden aan transgender personen om werk te vinden of te behouden.
- Bijhouden van *best practices* in de *Gids voor een transgender vriendelijke werkvloer* (M₃) en mee ontwikkelen verspreiden Toolkit verminderen seksregistratie samen met Atria.
- In 2020 zal TNN een politieke talentklas organiseren om politiek actieve transgender personen te enthousiasmeren voor kandidaatstelling Tweede Kamer, en zo bij te dragen aan participatie in het politieke ambt.

- Het verder laten groeien van de linkedin groep van transgender personen die elkaar willen helpen met tips en vacatures voor werk zoeken en omgang met eventuele obstakels op de werkvloer. (G1//G2)

Dat leidt tot:

- Vakbonden zijn partners in het bewust maken van de overheid en werkgevers (O2/M3)
- Toenemende aandacht voor genderdiversiteit als onderdeel van goed werkgeverschap (M3)
- Medestanders en bondgenoten gevonden onder werkgevers, en een toename van bewustwording van de gehanteerde uitsluitingsmechanismen (M2)
- Overheid zet zich in en neemt aanvullende maatregelen om arbeidsmarktdiscriminatie tegen te gaan en participatie onder trans personen te bevorderen (O3)
- Een toename van de arbeidsparticipatie van transgender personen door een toename van transgendervriendelijke werkgevers, individuele steun en begeleiding en van een groeiende community op dit onderwerp (G1/G2)

Zorg en Welzijn

Het welzijn van transgender personen staat in scherp contrast met de toename van politieke en maatschappelijke aandacht voor deze groep: het gaat helaas nog erg slecht met de psychische gezondheid van transgender personen. TNN werkt samen met meerdere organisaties om het welzijn te verbeteren. Met "iedere patiënt is anders" en met Movisie werkt TNN aan het vergroten van sensitiviteit onder zorgprofessionals, zoals huisartsen en psychologen, en bij bijvoorbeeld wijkteams voor genderidentiteitsproblemen, minderheidsstress gerelateerde problemen maar ook omgang transgender (bijvoorbeeld aanspreekvormen), kennis over trajecten, kennis over mogelijke gevolgen (zelfmedicatie, bijwerking hormonen, zwangere transmannen etc.). Daarnaast werken we mee aan gerichte lhbt-suicidepreventieprojecten, zetten we in op verdere verspreiding en verdieping van de online training voor jeugdgezondheidsprofessionals samen met de gemeente Utrecht en ondersteunen we de Alliantie Gelijke Spelen 4.0. Verder continueert TNN haar samenwerking met onder andere roze 50+ en het nationaal ouderenfonds om sensitiviteit voor transgender ouderen bij professionals in zorginstellingen te verhogen. Een nieuwe kwestie op het gebied van zorg en welzijn is hoe ziekenhuizen omgaan met de vruchtbaarheidsbehandeling van transgender personen

De toegang en kwaliteit van transgenderzorg in Nederland blijft ook in 2018-2022 een groot aandachtspunt van TNN, wat betreft de vergoedingen, decentralisering, wachtlijsten, protocollair werken en de rol van de psycholoog als poortwachter. Speciaal aandachtspunt is de transgenderzorg die beschikbaar is voor vluchtelingen en/of sekswerkers die vanwege het gebrek aan verblijfsvergunning geen hormonen via genderklinieken kunnen krijgen. We nemen plaats in het VWS-overleg en werken op verschillende punten samen met Principle 17, patiëntenorganisatie Transvisie, alliantiepartner COC Nederland, gezondheidscentra sekswerkers, belangenorganisatie Proud en op internationaal niveau (bijv. in verband met de ICD) de TGEU. Ook werkt TNN samen met Zonder stempel om ook licht verstandelijke beperkte personen te ondersteunen met hun genderidentiteitsvaagstukken en behoefte aan transgenderzorg.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd met instellingssubsidie:

- Continuering transgenderoverleg (VWS, samenwerking patiëntenorganisatie Transvisie, Principle 17)
- Contact met kwartiermaker transgenderzorg
- Ondersteuning suicidepreventieprojecten en deskundigheidsbevordering aan 113
- Inhoudelijke aansturing projectmedewerker 'Iedere patiënt is anders'
- Gesprek ivm vruchtbaarheidsbehandelingen van transgender personen
- Verspreiden materiaal (zorgfilm, factsheet zorg, trans en lvb brochure, JGZ e-learning) onder zorgprofessionals
- Samenwerking met Alliantie Gelijke Spelen 4.0 met uiteindelijk als doel veilige sportparticipatie van transgender personen te verhogen

Dat leidt tot:

- Zorgprofessionals zijn zich in toenemende mate bewust van de eigen uitsluitingsmechanismen en ontwikkelen beleid en procedures om transgender inclusief te werken(M3)
- Sportverenigingen zijn zich in toenemende mate bewust van de eigen uitsluitingsmechanismen en ontwikkelen beleid en procedures om transgender inclusief te werken(M3)
- De overheid is zich bewust van belemmeringen die transgender vluchtelingen en sekswerkers ervaren in de samenleving op het gebied van zorg (O3)

Asiel

TNN heeft speciale aandacht voor de zorg en veiligheid van transgender asielzoekers. De signalen om daarin actie te ondernemen kwamen begin 2016 en leidden tot een meldpunt voor deze doelgroep, waarin TNN optrekt met COC Nederland. TNN zet zich inmiddels ook in voor verspreiding van kennis en expertise over trans vluchtelingen, vaak samen met vluchtelingenwerk. In 2020 zal er op basis van gepubliceerd onderzoek door vrijwilligers van TNN naar asielprocedures, ingezet worden op het agenderen van transgendersensitiviteit bij de IND.

Voorgestelde activiteiten, gefinancierd met instellingssubsidie:

- Individuele gevallen helpen waar de toegang tot zorg in COA nog niet goed gaat.
- Transgender vluchtelingen bij elkaar brengen en mogelijk maken tot deelname bijeenkomsten
- Lopende samenwerking met VluchtelingenWerk over specifieke casussen en voorlichting
- Contact met COA over zorg en welzijn van transgender vluchtelingen
- Agenderen van asielprocedures bij transgender personen uit Latijns-Amerikaanse landen en transgendersensitiviteit bij de IND op basis van onderzoek dat in 2020 gepubliceerd wordt.

Dat draagt bij aan:

- COA en IND zijn zich in toenemende mate bewust van de issues waarmee transgender personen te maken krijgen en van de eigen uitsluitingsmechanismen (M3)
- Transgender personen vinden elkaar in kleinschalige community opbouw (G1)

Kantoor en financiën

Het kantoor van TNN bestaat in 2020 uit zes parttimers, en wordt ondersteund door vrijwilligers, stagiaires en ambassadeurs. Het bestuur van TNN houdt toezicht op kantoor en is woordvoerder. Zij bestaat begin 2020 uit vier personen. In 2020 worden twee bestuursleden erbij gezocht om de inhoudelijke dossiers en het woordvoederschap ervoor verder te verspreiden.

Voor vrijwilligers, stagiaires en bestuursleden zijn er kleine vergoedingen beschikbaar, afhankelijk van de grootte van de opdracht/werkzaamheden en de regels van de belastingdienst.

Het werk van TNN wordt voor een groot deel gefinancierd door de subsidie die zij ontvangt als onderdeel van de alliantie Gedeelde Trots, gedeeld Geluk van de directie emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultureel en Wetenschap. Daarnaast ontvangt ze projectsubsidies van het ministerie van Justitie en Veiligheid, het VSB fonds, Stichting Media en Democratie en gemeente Amsterdam. De besteding van algemene donaties (Corine van Dun fonds/ nieuwe nog niet gefinancierde activiteiten) wordt door het bestuur van TNN bepaald.